

MACERA TURİZMİ: SALDA GÖLÜNÜN RÜZGÂR SÖRFÜ POTANSİYELİNİN ANALİZİ¹

Dr. Savaş YILDIZ²

ÖZET

Zengin tarihi ve kültürel varlıkların yanı sıra doğal güzellikleri ile Türkiye zaten farklı turizm türleri kapsamında milyonlarca turisti çeken önemli destinasyonlar arasında yer almaktadır. Sahip olduğu yer şekilleri, iklim yapısı, üç denize olan kıyıları ve zengin iç su kaynakları ile macera turizmi açısından önemli potansiyele sahip ülkeler arasında yer almaktadır. Sahip olduğu bu potansiyel ile Türkiye ayrıca kara, hava, su temelli ve karma macera aktivitelerinin hemen hemen hepsinin gerçekleştirilmesine imkân veren nadir ülkelerdendir. Burdur ilinin Yeşilova ilçesinde bulunan Salda Gölü, turkuaz rengindeki suyu ve beyaz kumlu plajları ile Türkiye'nin sahip olduğu önemli cazibe merkezleri arasında bulunmaktadır. Salda Gölü havzasında kamp, bisiklet gezileri, kuş gözlemciliği ve yamaç paraşütü macera tutkunları tarafından zaten yapılan macera aktiviteleri arasında yer almaktadır. Çalışmanın amacı Salda Gölü'nü, bir su temelli yumuşak macera aktivitesi olan rüzgâr sörfü açısından değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Rüzgâr sörfünün gerçekleştirilebilmesi için uygun rüzgâr koşullarının varlığı şarttır. Rüzgâr bilgisi ile ilgili olarak denizcilerin ve rüzgâr sörfçülerinin temel referansı ise Bofor Sakalası'dır. Çalışmada, Bofor Sakalası ölçütleri göz önünde bulundurularak ve Yeşilova'nın on iki aylık rüzgâr koşulları incelenmiştir. Değerlendirme sonunda, Salda Gölü'nün yeni başlayanlardan oldukça deneyimli olan rüzgâr sörfçülerine uygun rüzgâr koşullarına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Macera Turizmi, Rüzgâr Sörfü, Salda Gölü

¹ Bu makale 10-12 Nisan 2021 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen ASEAD 7. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda tebliğ olarak sunulmuştur.

² Turizm Rehberi, ORCID: 0000-0002-6630-2023, savasyildiz77@gmail.com

Araştırma Makalesi/Research Article, Geliş Tarihi/Received:19/05/2021–Kabul Tarihi/Accepted: 03/07/2021

ADVENTURE TOURISM: AN ANALYSIS OF WIND SURFING POTENTIAL OF SALDA LAKE

ABSTRACT

With its rich history and cultural heritage as well as the natural beauty of Turkey is already among important destinations that attracting millions of tourists within different tourism types. In terms of its landscapes, climate, and costs with three different seas and rich inland water resources, Türkiye is among the countries that have significant adventure tourism potential. With its potential Türkiye also one of the few countries that allow for almost all of the land based, air based, water based and mixed adventure activities. With its turquoise colored water and white sandy beaches Salda Lake, located in Yeşilova district of Burdur province, is one of the most important tourist attraction centers that Türkiye possesses. Camping, cycling trips, bird watching and paragliding are among the adventure activities already done by adventure enthusiasts in Lake Salda basin. The aim of the study is to evaluate Salda Lake in terms of the water-based soft adventure activity, windsurfing. Appropriate wind conditions are essential for windsurfing. Regarding wind information, the main reference of seafarers and wind surfers is Beaufort Scale. In the study, the wind conditions of Yeşilova for the last twelve months were examined by considering the Beaufort Scale criteria. At the end of the evaluation, it is concluded that Salda Lake has suitable wind conditions for the windsurfers who are quite experienced from beginners.

Keywords: Adventure Tourism, Windsurfing, Salda Lake

GİRİŞ

Yaşanılan yer dışında yerleri gezmek, görmek, yeni kültürleri öğrenmek, denenmemiş olanı denemek günümüzde yemek, içmek, uyumak, eğlenmek gibi sıradan ihtiyaçlar arasında yer almaktadır. Monoton iş ve özel yaşamın etkilerini en aza indirebilmek ve monotonluktan az da olsa uzaklaşabilmek için geçmişte insanlara sıra dışı gelen seyahatler, aktiviteler ve deneyimler günümüzde sıradan bir hal almıştır. Artık son derede riskli, tehlikeli ve zorlayıcı da olsa sıra dışı olan macera aktivitelerini denemek insanlara daha cazip gelmeye başlamıştır. Macera turizminin temel unsurları olan bu aktiviteler içerdikleri risk, tehlike, fiziksel ve zihinsel dayanıklılık gerektirip gerektirmemesine göre yumuşak ve sert macera aktiviteleri olarak iki gruba ayrılırken, gerçekleştirildiği ortama göre de kara temelli, hava temelli, su temelli ve karma temelli macera aktiviteleri olarak sınıflandırılmaktadır. Macera turizmi açısından oldukça zengin doğal kaynaklara sahip olan Türkiye, kara temelli, hava temelli ve karma macera aktivitelerinin yanı sıra üç denize sahip uzun kıyı hattıyla ve zengin iç su kaynakları ile su temelli macera aktivitelerinin hemen hemen hepsinin gerçekleştirilebildiği nadir ülkeler arasında yer almaktadır. Çalışmanın temel konusunu su temelli yumuşak macera aktivitelerinden birisi olan rüzgâr sörfü oluşturmaktadır. Rüzgâr sörfü, kısa bir eğitim aldıktan sonra her yaşta bireyin kolaylıkla yapabileceği bir macera aktivitesidir.

Gerçekleştirilmesi uygun rüzgâr koşullarının varlığına bağlıdır olan rüzgâr sörfü, rüzgâr koşullarının daha elverişli olması bakımından özellikle denizde gerçekleştirilmektedir. Bir iç su kaynağı olan ve Burdur ilinin Yeşilova ilçesinde bulunan Salda Gölü'nün rüzgar sörfü açısından değerlendirilmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

1. MACERA TURİZMİ

Zaman içinde hayatın birçok alanında yaşanan değişim, insanların istek, ihtiyaç ve beklentilerinde de değişimi beraberinde getirmiştir. Bu değişim elbette turizm sektöründe de kendisini göstermiştir. Geçmişte olduğu gibi klasik turizm anlayışı günümüzde kimi turist tipleri için önemini korusa da günümüzün farklı turist tiplerinin beklentilerini karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bu nedendir ki günümüzde farklı beklentilere sahip olan turist tiplerinin beklentilerini karşılayan turizm türlerinden bahsedilmektedir. Macera turizmi de önemi her geçen gün artan söz konusu turizm türlerinden birisidir. Macera turizmi; sahilde güneşlenmek, kültür turlarına katılmak, konaklama işletmelerinin kendilerine sunduğu konforu sonuna kadar yaşamak veya akşam konaklama işletmesinde veya dışarıda herhangi bir eğlence merkezinde sabaha kadar eğlenmek isteyen bireylerden ziyade konfor alanı dışına çıkan, sınırlarını zorlamak isteyen, bilinmeyi keşfetme arzusunda olan, yorulmaktan veya kirlenmekten çekinmeyen, katıldığı tehlikeli ve riskli aktiviteler ile adrenalini hissetme arzusunda olan bireylerin beklentilerini karşılamaya yönelik bir turizm türüdür. Macera turizmi ile ilgili olarak literatürde farklı tanımlamalara rastlamak mümkündür:

“Bir açık hava ortamında gerçekleştirilen, macera ve heyecan kombinasyonunu içine alarak ticari biçimde işleyen faaliyetlerdir.” (Bentley vd., 2001: 32).

“Kişilerin kendi fiziksel ve duygusal potansiyellerinin sergileyebilecekleri bir çevredeki faaliyetler sonucu, uç bir deneyime ön ayak olan özgür olarak seçilmiş rekreasyonel bir faaliyettir.” (Haddock ve Wisheard, 1993: 8).

“Macera seyahati olağandışı, egzotik, uzak ya da vahşi bir yerde gerçekleşen boş zaman etkinliğidir” (Millington vd., 2001: 67).

“Ticari turlar tarafından düzenlenmiş, başlıca çekiciliği doğal çevrede gerçekleşen açık hava aktiviteleri olan, genellikle özel spor veya benzer ekipmanlar gerektiren ve tura katılanlar için heyecan verici olandır.” (Buckley, 2006: 1).

Yapılmış tanımlardan yola çıkarak macera turizmi; bireylerin duygusal ve fiziksel potansiyellerini ortaya koyabilecekleri genellikle açık havada ve ücra destinasyonlarda risk ve tehlike seviyesi yüksek macera aktivitelerini bünyesinde toplayan turizm türü olarak tanımlanabilir.

1.1. Macera Turizmi Sınıflandırması

Macera aktiviteleri gerçekleştirildiği ortama göre ve içerdiği risk, tehlike ve zorluk derecesine göre sınıflandırılabilir. Gerçekleştirildiği ortama göre macera aktiviteleri (Kozak ve Bahçe, 2009: 177):

- ❖ Karada gerçekleştirilen “Kara Temelli Macera Aktiviteleri”
- ❖ Deniz, göl veya nehirlerde gerçekleştirilen “Su Temelli Macera Aktiviteleri”
- ❖ Havada gerçekleştirilen “Hava Temelli Macera Aktiviteleri”
- ❖ Farklı iki oramda gerçekleştirilen “Karma Temelli Macera Aktiviteleri”

İçerdiği risk, tehlike ve zorluk derecesine göre macera aktiviteleri “sert macera aktiviteleri” ve “yumuşak macera aktiviteleri” olarak iki gruba ayrılmaktadır (ATTA ve UNWTO, 2013: 4):

- ❖ *Sert Macera Aktiviteleri:* Risk faktör düzeyi yüksek olan, üst seviyelerde fiziksel ve zihinsel dayanıklılık gerektiren, insanları konfor alanları dışına çıkmaya zorlayan ve ruhu ödüllendiren seyahat deneyimleridir. Sert macera aktivitelerine katılan macera tutkunları genellikle cesaret ve meydan okuma gerektiren, riskli, tehlikeli ve üst düzey adrenalin sunan bu aktivitelere katılma eğiliminde olan bireylerden oluşmaktadır. Sert macera aktivitesine katılan bireylerin söz konusu aktivite ile ilgili uzmanlık seviyesinde teknik bilgi ve beceriye sahip olmaları da gerekmektedir. Sahip oldukları teknik bilgi ve beceri sayesinde üst seviye risk ve tehlike katılımcı tarafından kontrol altına alınabilmektedir (Swarbrooke, vd., 2003: 64).
- ❖ *Yumuşak Macera Aktiviteleri:* Alışlagelmiş plaj tatili veya çevre gezisinden fazlasını arayan hemen hemen her bireyin katılabileceği macera aktivitelerini kapsamaktadır. Yumuşak macera aktiviteleri, risk ve tehlike düzeylerinin düşük olması ve katılımcıların aktivite ile ilgili uzmanlık düzeyinde teknik bilgi ve beceri gerektirmemesi, katılımcıyı fiziksel ve zihinsel olarak zorlamayan ve katılımcıları konfor alanları dışına çıkmasını gerektirmeyen yönleri ile sert macera aktivitelerinden ayrılmaktadır. Sert macera aktivitelerinden farklı olarak yumuşak macera aktivitelerinde yiyecek ve içecek imkânları daha geniş, konaklama imkânları daha konforludur (Çetinkaya, 2014: 89).

Macera aktivitelerinin gerek gerçekleştirildiği ortama gerekse sert veya yumuşak yapıda macera aktivitesi olmasına göre bazı aktivitelerin sınıflandırılması Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Macera Aktiviteleri

Sıra No	Aktivite Türü	Aktivitenin Yapısı	Gerçekleştirildiği Ortam
1	At Safari	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
2	ATV (Quad Bike)Safari	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
3	Av	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
4	Balık Avı	Yumuşak	Karma Aktivite
5	Balon Turu	Sert	Hava Temelli Aktivite
6	Beyaz Su Raftingi	Sert	Su Temelli Aktivite
7	Bisiklet/Dağ Bisikleti	Yumuşak/Sert	Kara Temelli Aktivite
8	Bungee Jumping	Sert	Kara Temelli Aktivite
9	Dağcılık	Sert	Kara Temelli Aktivite
10	Buz Tırmanışı	Sert	Kara Temelli Aktivite
11	Dağ/Kaya İnişi	Sert	Kara Temelli Aktivite
12	Dalga Sörfü	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
13	Deve Safari	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
14	Go-Karting	Sert	Kara Temelli Aktivite
15	Gökyüzü Dalışı	Sert	Hava Temelli Aktivite
16	Gyrocopter Uçuşu	Yumuşak	Hava Temelli Aktivite
17	Hedik Yürüyüşü	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
18	Helikopter Turu	Yumuşak	Hava Temelli Aktivite
19	Hiking	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
20	Jet Bot Safari	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
21	Jet Ski	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
22	Kamp	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
23	Kano	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
24	Kar Kayağı	Sert	Kara Temelli Aktivite
25	Kar Kaykayı	Sert	Kara Temelli Aktivite
26	Kar Motosikleti Gezisi	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
27	Kara Su Raftingi	Yumuşak	Karma Temelli Aktivite
28	Kaya Tırmanışı	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
29	Kayak	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
30	Köpek Kızağı	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
31	Kuş Gözlemciliği	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
32	Kruvaziyer Keşif Gezisi	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
33	Mağaracılık	Sert	Kara Temelli Aktivite

34	Microlight Hava Safarisi	Yumuşak	Hava Temelli Aktivite
35	Motosiklet Gezisi	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
36	Okçuluk	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
37	Oryantiring	Yumuşak/Sert	Kara Temelli Aktivite
38	Planör Uçuşu	Yumuşak	Hava Temelli Aktivite
39	Rüzgâr Sörfü	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
40	Safari	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
41	Sırt Çantasıyla Seyahat	Yumuşak	Kara Temelli Aktivite
42	Su Kayağı	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
43	Şnorkelle Dalış	Sert	Su Temelli Aktivite
44	Traversing	Sert	Kara Temelli Aktivite
45	Trekking	Sert	Kara Temelli Aktivite
46	Tüplü Dalış	Sert	Su Temelli Aktivite
47	Uçurtma Sörfü	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
48	Uçurum Atlayışı	Sert	Kara Temelli Aktivite
49	Vahşi Doğa Keşfi	Yumuşak	Karma Aktivite
50	Yamaç Paraşütü	Sert	Hava Temelli Aktivite
51	Yat Gezisi	Yumuşak	Su Temelli Aktivite
52	Yelken Kanat	Sert	Hava Temelli Aktivite

Kaynak: Wilks ve Davis, 2003: 9; ATTA ve UNWTO, 2013: 12; Atkins, 2019.

2. RÜZGÂR SÖRFÜ

Uçurtma sörfü, yelken ve rüzgâr sörfü gibi su temelli macera aktivitelerinin ortak noktası rüzgâr gücüdür. Çalışmanın konusu olan su temelli macera aktiviteleri arasında önemli bir yer tutan rüzgâr sörfü nispeten yeni bir su sporudur. Ancak rüzgâr sörfünün ilk ne zaman ortaya çıktığı ile ilgili olarak farklı görüşler mevcuttur. İlk rüzgâr sörfünün 1958 yılında Hayling Adası'nda Pete Chilvers tarafından yapıldığını iddia edenlerin yanı sıra rüzgâr sörfünün ilk kez 1970'li yıllarda patenti alan Jim Drake ve Hoyle Schweitzer tarafından yapıldığını savunanlar da mevcuttur. Rüzgâr sörfünün bir Olimpiyat Oyunu olarak kabul edilmesi ise 1984 yılında gerçekleşmiştir. (Gelderen, 2015).

Dalga sörfünde kullanılan tahtaya (board) yelken takılmak suretiyle oluşturulan rüzgâr sörfünde, hareketi sağlayan itici güç ise yelkeni dolduran rüzgârdır. Yelken; yelkenin kendisi, direk ve tutma çatalı olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. İlk dönemlerde ahşap malzemenle üretilen sörf tahtaları zaman içinde polyester ya da polietilen gibi daha hafif ve dayanıklı malzemeler kullanılarak üretilmeye başlanmıştır.

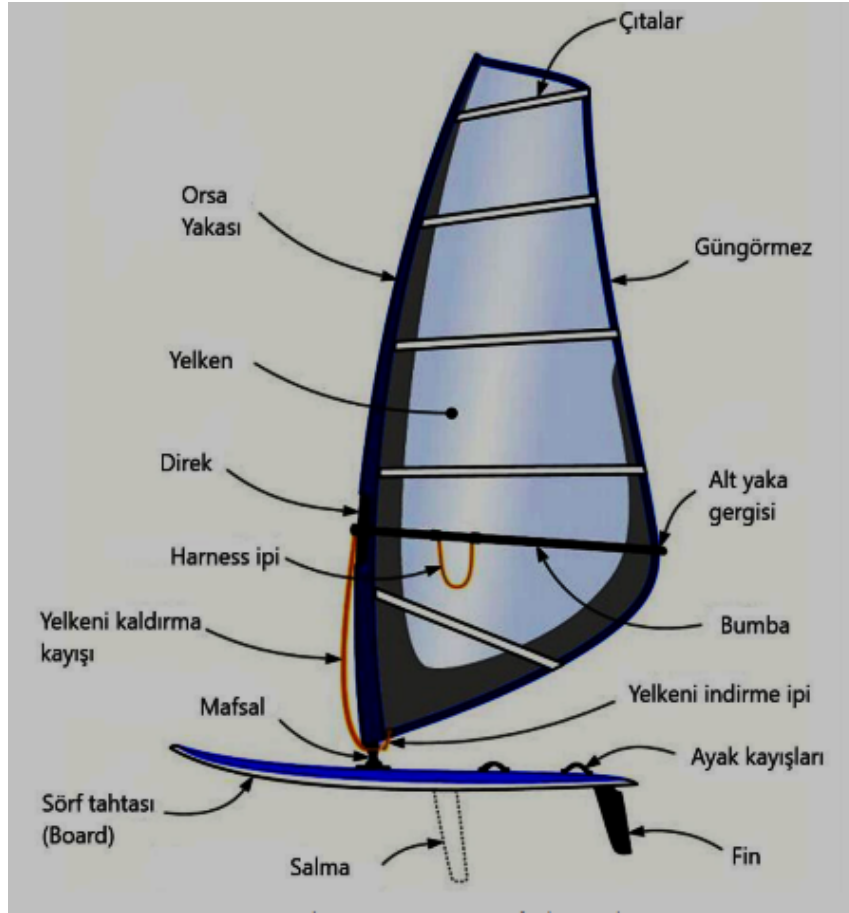
Alt kısmı suda hareketi daha kolay hale getirmesi amacıyla pürüzsüz olan sörf tahtasının üst kısmı ise sörfçünün ayaklarının kaymaması için pürüzlü bir biçimde üretilmektedir (<http://www.yelkenpazari.com>). Rüzgâr sörfünün bazı bölümleri (Özkipir, 2018: 13-15; <http://www.yelkenpazari.com>):

- **Tahta (Board):** Rüzgâr sörfündeki ekipmanların tamamının ve sörfçünün üzerinde bulunduğu platformdur. Sörfçünün deneyimine göre 265cm. ile 400cm. arasında değişmektedir. Rüzgâr sörfünde kullanım amacına göre tahtalar şunlardır:
  - *Başlangıç Tahtaları:* Rüzgâr sörfüne yeni başlayanlar için sörfçünün dengesini arttırmaya yönelik olarak kullanılan salmanın kullanıldığı geniş bir hacme sahip tahta türüdür.
  - *Free-ride Tahtalar:* 90 ile 170 litre hacme sahip bu tahtalar genellikle durgun sularda uygun hızda eğlenmek amacıyla kullanıma uygun tahtalardır. Şamandıralarla belirlenmiş herhangi bir parkura bağlı kalmaksızın sörfçünün serbest bir biçimde yelken açmayı tercih etmesinden dolayı bu rüzgâr sörfü türü “free ride-serbest sürüş” olarak adlandırılmaktadır.
  - *Formula Rüzgâr Sörfü Tahtaları:* Formula rüzgâr sörfü yarışlarında kullanılmak üzere tasarlanmış 1m. kadar genişliğe sahip kısa tahta türüdür.
  - *Dalga Tahtaları:* Genellikle 65 ile 90 litrelik hacme, 230cm. ile 260cm. uzunluğa ve 50cm. ile 60 cm. genişliğe sahip olan dalga tahtaları, dalgaları kırmak ve sörfçüye daha fazla manevra kabiliyeti kazandırabilmek amacıyla hafif malzeme kullanılarak üretilmektedir. Dalga tahtalarında kullanılan yelkenin ebatları ise esen rüzgârın hızına ve sörfçünün ağırlığına göre 4 m² ile 6m² arasında değişmektedir.
  - *Serbest Stil Tahtalar:* 80 ile 110 litrelik hacme, 60 cm. fazla bir genişliğe, 240cm. ile 250 cm. arasında uzunluğa sahip olan bu tahta türü, sörfçüye sunduğu manevra imkânı ile dalga tahtalarını andırmaktadır. 2000’li yılların başında dalga tahtalarından ayrılan serbest stil tahtalar özellikle durgun su üzerinde akrobatik hareketler sergilemek için tasarlanmaktadır.
  - *Slalom Tahtaları:* Manevradan ziyade en yüksek hıza ulaşmak için tasarlanmış olan kısa tahtalardır.
  - *Yarış Tahtaları:* Rüzgâr sörfü yarışlarında kullanım amaçlı olarak üretilmiş olan tahtalardır.
  - *Tandem Tahtalar:* İki kişinin aynı tahta üzerinde rüzgâr sörfü yapmasına olanak veren tahta türüdür. Çift kişilik ancak yekpare olan tandem tahtada tek yelken bulunmaktadır.
- **Yelken:** Rüzgârı yakalamak suretiyle tahtayı su üzerinde harekete geçiren parçadır. Yelkenler de kendi içinde sınıflara ayrılmaktadır:
  - *Başlangıç Yelkeni:* Yeni başlayanların yelkeni kaldırırken daha az enerji harcamalarını sağlamak amacıyla Dacron ve PCC gibi malzemeler kullanılarak üretilmektedir. Bu yelkenlerin dezavantajı ise yüksek hızlara ulaşmak için yeterli olmamasıdır ki bu da yeni başlayanlar için güvenli bir kullanım sağlamaktadır.

- *Dalga Yelkenleri:* Güçlü esen rüzgârlarda kullanılmak üzere üretilen bu yelkenler daha küçük boyutlardadır. Dalgalarda kullanılmasından dolayı bu yelken tipinde dayanıklılığı arttırmak gerektiğinden biraz ağır malzemenin kullanıldığı yelken türüdür. Yelkenin dalga veya rüzgârdan fazla etkilenmemesi için bumbası diğer yelkenlerden daha kısadır.
- *Slalom Yelkeni:* Diğer yarış yelkenleri olan bu yelkenler genellikle hafif rüzgârlar için kullanılmaktadır. Büyük boyutlarına rağmen performans, hız ve manevra imkânını arttırmak amacıyla hafif malzeme kullanılarak üretilmektedir.
- *Serbest Stil Yelkenler:* Hafif rüzgârda kullanım için uygun olan bu yelkenler de hafif malzemeler kullanılarak üretilmektedir. Dalgalar için tasarlanmamış olsa da sörfçülerin düşmeleri halinde dayanıklılığını arttırmak için sağlamlaştırılmış yelken türüdür. Yelkenin ve sörfçünün yer değiştirdiği kavança ve tramola gibi manevraları yapmayı kolaylaştırmak için bumbanın altında kalan kısım daha küçük boyuttadır.
- *Free-ride Yelkeni:* Temelde belirli bir amaç için tasarlanmamış olmakla birlikte her şeyin yapılabildiği yelken türüdür. Yukarıda bahsedilmiş olan yelken türlerinin hepsinin bileşimi olan bir yelken türü olduğu söylenebilir.
- **Ayak Kayışı:** Tahta üzerinde bulunan ve sörfçünün ayaklarını geçirerek dengede kalmasını sağlayan kısımlardır.
- **Fin:** Tahtanın kış kısmında bulunan ve tahtanın yönünü sabit tutmaya yarayan kısımdır.
- **Salma:** Tahtanın daha dengeli bir şekilde olmasını sağlamak amacıyla monte edilen genellikle başlangıç ve orta boy tahtalarda kullanılan parçadır.
- **Direk:** Yelkenin açık ve sabit biçimde kalmasına yardımcı olan ve sörf tahtasının ortasına denk gelen mafsala monte edilen parçadır.
- **Yelkeni Kaldırma Kayışı:** Herhangi bir nedenle suya düşen yelkeni kaldırma için kullanılan kayıştır.
- **Evrensel Mafsala:** Sörf tahtası ile yelkenin birleşme noktası olan parça aynı zamanda sörfçünün rüzgârı yakalayabilmesi için gerekli eksen hareketini sağlayan temel parçadır.
- **Harness:** Sörfçünün, vücut ağırlığı ile rüzgâr gücünü karşılamasını sağlayan ve bu sayede kol ve sırta etki eden yükün azalmasını sağlayan göğüs, kalça ve bel olmak üzere üç farklı çeşidi bulunan kanca takımıdır.
- **Bumba:** Sörfçünün rüzgârın yönüne göre yelkeni yönlendirmesine yarayan parçadır.
- **Diğer:** Kask, ıslak kıyafet, can yeleği, yerine göre dalış ayakkabısı ve eldiven.

Görsel 1: Rüzgâr Sörfünün Bölümleri

Kaynak: Özkipir, 2018: 13.

Türkiye’de rüzgâr sörfü eğitimi veren birçok yelken kulübü ve okul mevcuttur. Genel hatlarıyla rüzgâr sörfü yapabilmek için alınması gereken 3 saatlik temel eğitim yeni başlayanlar için yeterli olmaktadır. Eğitimin üç safhası vardır. Bunlardan ilki; rüzgâr bilgisi, malzeme ve ekipman bilgisi, genel güvenlik bilgileri ve çevre bilgisine yönelik olarak 1 saatlik kara eğitimidir. İkinci safhada plajda bir rüzgâr sörfü tahtasına yelken takılması ile oluşturulan simülasyon eğitimidir. Tahtaya nasıl çıkılacağı, tahta üzerinde nerede ve ne pozisyonda durulacağı, yelkenin sudan nasıl kaldırılacağı, başlangıç pozisyonu ve yelkeni rüzgâr ile doldurup harekete geçme, yönlendirme ve rüzgâr üstü dönüşlerin nasıl yapılacağı eğitimin ikinci safhasının kapsamı içindedir. Üçüncü safha ise, ilk iki safhada edinilen bilgiler ışığında eğitmen ile birlikte suda rüzgâr sörfü kullanmayı kapsamaktadır (www.fethiyesurfcenr.com).

Her yaşta bireyin yapabileceği bir aktivite olan rüzgâr sörfü her ne kadar yumuşak macera aktiviteleri grubunda yer alsada bazı riskler içermektedir. Deride çizik/kesik/morluk, güneş yanığı, ayak ve el bileklerinde incinme burkulma, sırtta meydana gelen incinmeler, omuz çıkmaları, başa alınan darbeler rüzgâr sörfünde sörfçülerin karşı karşıya kalabilecekleri sakatlanma ve yaralanmaların başında gelmektedir. Söz konusu yaralanma ve sakatlanmaların yaşanmasına neden olan risklerden bazıları şunlardır (www.betterhealth.vic.gov.au):

- *Kondisyon Yetersizliği*: Fiziksel dayanıklılık ve esneklikten yoksun bireylerin sakatlanma veya yaralanma riski.
- *Deneyim Eksikliği*: Özellikle başlangıç seviyesindeki sörfçülerin deneyim sahibi olmadıkları manevra veya teknikleri deneme isteklerinden kaynaklanabilecek riskler.
- *Zayıf Teknik Bilgi*: Zayıf teknik bilgi ile rüzgâr sörfü yapma çabası, sakatlanma veya yaralanma riskini de beraberinde getirmektedir. Örneğin yelken döndürmeyi teknik bilgi yerine kas gücü ile gerçekleştirmeye çalışmak eklemlerde gereksiz bir zorlanmaya neden olabilmektedir.
- *Koruyucu Malzeme ve Ekipman Kullanılmaması*: Rüzgâr sörfünde her malzeme ve ekipmanın kullanım amacı vardır. Kask veya can yeleği kullanmamak yaralanma, sakatlanma hatta boğulma riskini beraberinde getirebilmektedir.
- *Manevralar*: Gerçekleştirilmesi zor olan atlama, yüksekten düşme veya dalga ve rüzgâr gücünün sörfçüyü yükseğe fırlattığı gerçekleştirilmesi zor manevralar çeşitli riskleri barındırmaktadır.
- *Bakımsız veya Yıpranmış Ekipman Kullanımı*: Rüzgâr sörfünde kullanılan malzeme ve ekipmanların bakımsız veya yıpranmış olması, aktivite esnasında sörfçünün yaralanmasına veya sakatlanmasına neden olabilecek riskler barındırmaktadır.
- *Su Canlıları*: Rüzgâr sörfünün gerçekleştirildiği sulardaki canlıların ısırması, sokması göz önünde bulundurulması gereken bir diğer risk unsurudur.

Yunanistan’da Kos Adası ve Rodos Adası, Lefkada; İspanya’da Tarifa, Fuerteventura Adası; Fas’ta Suvayr; Portekiz’de Praia do Guincho, Baleal Adası; Namibya’da İskelet Sahili, Lüderitz, Swakopmund, Walvis Koyu; Filipinler’de Boracay Adası; Mısır’da Kızıldeniz, Hurgada, Marsa Alem, Safaga, Soma Koyu; Birleşik Devletler’in Hawaii Eyaleti’nde Maui Adası dünyanın önde gelen rüzgar sörfü destinasyonları arasında yer almaktadır (Drughi, 2019). Muğla’da Datça, Ula ilçesine bağlı Akkaya mevki; Antalya’da Alanya; İzmir’de Alaçatı, Çeşme, Dikili-Çandarlı, Seferihisar, Urla-İçmeler, Güzelbahçe ve Menderes; Çanakkale’de Gökçeada; İstanbul’da Kilyos, Caddebostan Türkiye’de rüzgâr sörfü yapılabilen önemli yerler olarak öne çıkmaktadır (www.flypgs.com; <https://izmir.ktb.gov.tr/>).

2.1. Rüzgâr Bilgisi

Macera aktivitelerinin gerçekleştirilmesinde doğanın önemli bir rolü vardır. Örneğin kar kayağı veya snowboard yapabilmek için kar, beyaz su raftingi yapabilmek için debisi yüksek akarsu gerekmektedir. Rüzgâr sörfü içinde durum aynıdır. Rüzgâr sörfünün gerçekleştirilebilmesi ise hava koşullarına bağlı uygun rüzgârın varlığına bağlıdır. Bir başka ifadeyle rüzgâr, rüzgâr sörfünün yakıtıdır. Bu nedenle uçurtma sörfü, yelken ve rüzgâr sörfü gibi macera aktivitelerine ilgi duyan macera tutkunlarının rüzgâr konusunda bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Rüzgâr bilgisi konusunda ise tüm denizcilerin, balıkçıların, yelkencilerin ve rüzgâr sörfçülerinin en önemli yardımcısı “Bofor Rüzgâr Skalası-Beaufort Wind Scale”dır. Rüzgâr Skalası 1805 yılında Birleşik Krallık Kraliyet Donanması Amiralisi Sir Francis Beaufort tarafından geliştirilmiş olmasından dolayı günümüzde de aynı isimle kullanılmaktadır (www.weather.gov).

Tablo 2: Beaufort (Bofor) Rüzgâr Skalası (<https://www.mgm.gov.tr/FILES/genel/makale/beaufort.pdf>)

Bofor	Rüzgâr Tanımı	Rüzgâr Hız Sınırları				Rüzgârın Yaptığı Etki			Yaklaşık Yüksekliği		Dalga
		Knot	m/sn	Km/h	mph	Karada Etkisi	Denizde Etkisi	Kıyıda Etkisi	m.	Ft.	
0	Sakin	1	0.02	1	1	Duman dikine yükselir	Deniz çarşaf gibi düzdür.	Sakindir.	***	***	
1	Esinti	1-3	0.3-1.5	1-5	1-3	Rüzgârın yönü dumanın hareketinden anlaşılacaktır	Dalgacıklar oluşmaktadır ancak köpüklenme görülmez	Balıkçı tekneleri hafifi sallanır	0.1	1/4	
2	Hafif Rüzgâr	4-6	1.6-3.3	6-11	4-7	Rüzgâr insan teninde hissedilir, yapraklar titreşir, rüzgârgülü harekete geçer.	Küçük dalgacıklar kısa, fakat daha belirgindir. Dalga tepeleri düzgün görünüşlüdür. Dalgada çatlama olmaz.	Rüzgâr teknelerin yelkenlerini doldurur ve 1-2 knot hızla hareket ettirebilir	0.2 (0.3)	½ (1)	
3	Tatlı Rüzgâr	7-10	3.4-5.4	12-19	8-12	Rüzgâr yaprakları ve ince dalları devamlı olarak hareket ettirir, bayrakları hafif dalgalandırır.	Dalgacıklar birleşir, tepeleri kırılmaya başlar ve köpüklenir.	Yelkenliler yaklaşık 3-4 knots hızla ve yana yatarak hareket edebilirler.	0.6 (1)	2 (3)	
4	Orta Şiddetli Rüzgâr	11-16	5.5-7.9	20-28	13-18	Rüzgâr toz ve kâğıt parçacıklarını uçurur, küçük dalları hareket ettirir.	Küçük dalgalar genişlemeye başlar.	Yelkenliler için en iyi rüzgârdır. Yelkenlilerin tüm yelkenleri şişer ve ıvice yana yatarlar.	1 (1.5)	3.5 (5)	
5	Sert Rüzgâr	17-21	8-10.7	29-38	19-24	Yapraklı küçük ağaçlar sallanmaya başlar, iç sularda tepeli dalgacıklar oluşur.	Orta dalgalar daha belirgin bir şekilde gelişir. Hafif serpinti olasılığı vardır.	Yelkenliler açık yelken sayısını azaltırlar.	2 (2.5)	6 (8.5)	
6	Kuvvetli Rüzgâr	22-27	10.8-13.8	39-49	25-31	Büyük dallar sallanır, telgraf tellerinde ısıklık sesi işitilir, şemsiye taşımak zorlaşır.	Büyük dalgalar oluşmaya başlar, dalga tepelerinin köpükleri etrafı daha fazla kaplar. Biraz serpinti olabilir.	Yelkenliler yelkenlerini kapatırlar. Avlanırken çok dikkat edilmelidir.	3 (4)	9.5 (13)	
7	Fırtınamsı Rüzgâr	28-33	13.9-17.1	50-61	32-38	Bütün ağaçlar sallanır. Rüzgâra karşı yürümek zorlaşır.	Deniz kabarmaya başlar. Kırılan dalgaların köpükleri rüzgâr yönü boyunca savrulur.	Yelkenliler limanda kalırlar. Denizde olanlar hareket edemezler.	4 (5.5)	13.5 (19)	
8	Fırtına	34-40	17.2-20.7	62-74	39-46	Rüzgâr filizleri kırar ve rüzgâra karşı yürümek genellikle çok zordur.	Yüksek dalgalar oluşur. Dalga tepelerinin kenarları rüzgâr tarafından kırılır, köpükler rüzgâr yönü boyunca savrulur.	Yakında olan tekneler limana çekilirler.	5.5(7.5)	18 (25)	
9	Kuvvetli Fırtına	41-47	20.8-24.4	75-88	47-54	Zayıf yapı binalarda hasar meydana gelir. Bacalar yıkılır, kiremitler uçar.	Yüksek dalgalar; serpinti ve köpükler rüzgâr yönü boyunca daha yoğun bir hat oluşturur. Dalga tepeleri devrilmeye, yıkılmaya ve yuvarlanmaya başlar. Serpinti görüş uzaklığını etkiler.	***	7 (10)	23 (32)	
10	Tam Fırtına	48-55	24.5-28.4	89-102	55-63	Karada nadir olup, ağaçları kökünden söker, binalarda önemli zararlar yapabilir.	Uzun sorguçu çok yüksek dalgalar oluşur. Büyük parçalar halindeki köpük ve serpintiler rüzgâr yönü boyunca çok yoğun bir şekilde savrulur. Deniz genellikle beyaz görünür, ıvice yükselmeye ve kabarmaya başlar. Görüş mesafesi azalır.	***	9 (12)	29 (41)	
11	Şiddetli Fırtına	56-63	28.5-32.6	103-117	64-72	Ender rastlanır ve geniş çapta hasarlara neden olur.	Çok az görülen yüksek dalgalar; rüzgâr yönü boyunca oluşan köpük ve serpintiden denizin üstü beyaz görünür. Dalga tepelerinden her tarafa köpük püskürmektedir. Görüş mesafesi azalmıştır. (Küçük ve orta büyüklükteki gemiler dalgaların arasından görülmeyebilir).	***	11.5 16)	37 (52)	
12	Kasırga	65 ve üzeri	32.7 ve üzeri	118 ve üzeri	73 ve üzeri	***	Gökyüzü köpük ve serpinti ile kaplanmıştır. Deniz tamamen bembeyazdır. Görüş mesafesi çok azalmıştır.	***	14<	45<	

Türkçe'ye "Bofor Tablosu" olarak geçen skalada Bofor kademesi 0'dan başlayarak 12'ye kadar yükselmektedir. Skalada artan her Bofor kademesinde rüzgârın tanımı, rüzgârın hızı ve buna bağlı olarak denizde ve karada gözle görülebilen belirtilerin neler olabileceğine dair bilgiler içermektedir (www.mgm.gov.tr).

Bofor Skalası'nda rüzgâr hızını gösteren birimlerin birbirine dönüşümü şu şekildedir:

- 1 Knot = 1.852 km/saat = 1 deniz mili/saat(nm/h).
- 1 Knot = 0,514 metre/saniye(m/sec).
- 1 km/saat = 0277 metre/saniye =0,54 knot.
- 1 metre/saniye = 3,6 km/saat = 1,945 knot.

Bofor Skalası, rüzgâr sörfçülerinin kılavuzu gibidir. Skalada yer alan ölçütlerin rüzgâr sörfü açısından ne anlama geldiği Tablo 3'te değerlendirilmiştir.

Tablo 2: Rüzgâr Sörfünün Bofor Skalası Açısından Değerlendirilmesi (Kaynak: Hart, 2015)

Rüzgâr Hızı Km/h	Rüzgâr Tanımı	Rüzgâr Sörfü Açısından Anlamı
1-11	Sakin/Esinti/Hafif Rüzgâr	Rüzgâr sörfünün öğrenilmesi için en uygun koşulları sağlamaktadır.
12-19	Tatlı Rüzgâr	Rüzgâr sörfünü ilk kez deneyenler için hala uygun koşulları olmakla birlikte bu rüzgâr koşulları daha büyük bir yelken kullanımının yanı sıra harness ve ayak kayışı kullanımı için idealdir.
20-28	Orta Şiddetli Rüzgâr	Rüzgâr sörfünü ilk kez deneyenlerden daha azimli olanların küçük ebatlı yelken kullandıkları sürece kendilerini daha da geliştirmeleri için uygun koşulları sunmaktadır. Daha geniş ebatlı tahtaların su yüzeyinde ilerleyişi daha kolaydır.
29-38	Sert Rüzgâr	Yeni başlayanlar için rüzgâr hızı oldukça fazladır. Ancak suda kalkış alıştırmaları, serbest stil, jibe dönüşü yapmak için uygun koşullar bulunmaktadır.
39-49	Kuvvetli Rüzgâr	Sörfçünün su kalkışını kesinlikle bilmesini gerektiren koşullardır. Hacmi 120 litre üzerinde olan tahtalar kontrol dışında sıçramalar yapar. Rüzgâr sörfünden tecrübeli olan sörfçüler için mükemmel koşullardır.
50-61	Fırtınamsı Rüzgâr	Tecrübeli sörfçülerin keyifli bir şekilde jibe dönüşleri yapmalarına imkân veren koşullardır. Ancak yelken donanımı 4.5 m ² 'den az olmalıdır.
62-74	Fırtına	Diğer tüm denizcilerin sığınak aradıkları ancak deneyimli rüzgâr sörfçülerinin rüzgâr şiddetine uygun ebatlarda yelken ve tahtalar kullanmak suretiyle kontrollü bir biçimde rüzgâr sörfü yapabildikleri koşullardır. Ancak bu tür koşullar her an her şeyin bir anda değişebileceği dolayısıyla ciddi emniyet risklerini beraberinde getirmektedir.
75-88	Kuvvetli Fırtına	Deneyimli rüzgâr sörfçülerin, kontrolü daha kolay olduğundan 3 m ² 'den az yelken donanımı ve 60 litreden düşük hacme sahip tahtalar kullanmak suretiyle rüzgâr sörfü yapabildikleri hava koşullardır. Söz konusu bu rüzgâr hızı, sörfçünün düşmesi halinde yelken donanımını ve tahtayı uzaklara sürükleyecek kadar güçlüdür.
89-102	Tam Fırtına	Meteoroloji raporlarında bina ve ağaçlarda yapısal hasar ortaya çıkarabilecek şiddette olan bu koşullarda bile kontrollü durumlarda deneyimli rüzgâr sörfçülerini sularda görmek mümkündür. Profesyonel yarışlar, yelken yarışı ve hız yarışları bu tür rüzgâr koşullarında düzenlenmektedir. Bu tür koşullarda rüzgâr sörfü yapmak isteyenlere kıyıya yakın olmaları tavsiye edilmektedir.

Tablo 3'te de görüldüğü üzere artan rüzgâr hızında rüzgâr sörfü yapabilmek için deneyimin yanı sıra rüzgâr tanımına ve rüzgâr hızına göre hangi ebatlarda ekipman kullanılması gerektiğine dair teknik bilgiye sahip olmak gerekmektedir.

3. SALDA GÖLÜ

Salda Gölü, Burdur İlinin en eski ilçelerinden birisi olan Yeşilova'ya 4 km., il merkezine ise 60 km. mesafede yer almaktadır. Deniz seviyesinden 1193 m. yüksekliğe sahip olan Salda gölünün yüzölçümü ise 47km²'dir. 1989 yılında Doğal Sit Alanı kapsamına alınan ve ortalama derinliği 80m. olmakla birlikte en derin noktası 185m.'ye ulaşan Salda Gölü Türkiye'nin en derin gölü olarak öne çıkmaktadır. Sahip olduğu turkuaz renk ile her yıl binlerce yerli ve yabancı ziyaretçiyi çeken gölün güneydoğu ve güneybatı kıyılarında bulunan küçük kumsallar, gölde su temelli aktivitelerin gerçekleştirilmesine imkân vermektedir (<http://burdur.ormansu.gov.tr>). Neojen sonunda oluşmasının ardından izleyen süreçlerde tektonik hareketlere maruz kalan ve bu hareketler neticesinde göl çevresinde tedricen alçalan ve basamaklar halinde yükselen kıyılar meydana gelmiştir (Güney, 2004: 238)

Salda Gölü, sürekli olarak Doğanbaba, Karakova (Salda), Köpek, Değirmendere derelerinin yanı sıra mevsime bağlı olarak da Kuruçay, Karanlık ve Kayadibi dereleri ve meteorik su kaynakları gibi yüzey sularıyla beslenmektedir. Göl ayrıca tektonik çanak etrafında bulunan düdenlerden göle ulaşan yer altı sularıyla beslenmektedir. Gölün su seviyesinde mevsimlere ve yıllara göre değişiklik göstermesinde; buharlaşmanın yanı sıra gölü besleyen yüzey suları üzerinde yapılan barajlarda tutulan su hacmi de etkili olmaktadır (Ekoloji Birliği, 2020). Gölü besleyen yüzey ve yeraltı sularının ve gölün içinde bulunduğu arazinin jeolojik yapısı göl suyunun tatlı sodalı ve alkali seviyesinin (Power of Hydrogen - pH >9) oldukça yüksek olmasında etkili olmaktadır (Akgül vd., 2017).

Sahip olduğu turkuaz rengi suyun yanı sıra Salda Gölü, dünyada ender rastlanan beyaz renkli kumları ile de dikkat çekmektedir. Salda Gölü'nün bol magnezyum içeren suyu, plajlarındaki beyaz kumların oluşumunda önemli rol oynamaktadır. Göl suyunda bulunan magnezyumun bakteriler tarafından tüketilmesi sonucunda beyaz renkli hidromanyezit minareline dönüşmektedir. Söz konusu hidromanyezit minerallerinden oluşan bakteri kolonilerinin bir araya gelmesiyle stromatolitleri oluşmaktadır. Stromatolitler de su yüzeyinde 5m. ile 8m. arası, su içinde ise 8m. ile 10m. arası yüksekliğe ulaşabilen adaların oluşmasını sağlamaktadır. Dalgaların etkisiyle ayrıışan stromatolitler sahilde kum olarak çökelmekte ve bugün Salda Gölü'nün "Türkiye'nin Maldivleri" olarak anılmasında önemli rol oynamaktadır (Balcı vd., 2018: 20). Literatürde stromatolit kaya olarak biline bu yapıların benzerinin Mars'ta da bulunuyor olması akıllara gezegenin milyonlarca yıl öncesinde Salda'ya benzediğini akıllara getirmektedir. Dünyada bu yapıya sahip olan iki yerden birisi Salda Gölü'nde diğer ise Kanada'nın kuzey bölgesinde bulunmaktadır (NTV, 2020)

Burdur Gölleri Havzası içinde kalan ekosistemin bütünlüğünün en iyi biçimde temsil edildiği göllerden birisi olan Salda Gölü ve çevresinin flora ve fauna yönünden de oldukça zengindir. Salda Gölü ve çevresinde bulunan 20 bitki türünün 5'i Türkiye'nin florasına göre endemiktir. Söz konusu 5 endemik bitki türünün Uluslararası Doğa Koruma Birliği (Union for Conservation of Nature-IUCN) kategorilerine göre Battal Sığırkuyruğu ve Kavruk Sığırkuyruğu bitkileri Kritik (Critically-CR) Kategorisinde yer alırken, Çorak Havalotu, Çemenotu, Karagöz Daha Az Kritik (Less Critically-LC) kategorisinde yer almaktadır.

Bölgede yapılmış olan araştırmalarda ayrıca 8 iç su balığının, 5 iki yaşamlı (hem karada hem suda yaşayabilen canlılar), 27 sürüngen, 5 memeli, 54 tanesi yerli ve yaz göçmeni 15 tanesi kış göçmeni olmak üzere toplam 69 kuş türü olmak üzere toplam 114 omurgalı tür tespit edilmiştir. Uluslararası Doğa Koruma Birliği'nin kriterlerine göre Tepeli Karabatak, Erguvani Balıkçıl, Büyük Ak Balıkçıl, Bayağı Kerkenez, Kukumav, Kara Kızılkuyruk, Bayağı Sarıasma, Karabaş Ötleğen, Halkalı Sinekapan, Akgerdanlı Ötleğen olmak üzere toplam 10 kuş türü Tehlike (Endangered - EN) Kategorisinde yer alırken, Bayağı Yalıçapkını kuş türü ise Kritik Kategorisinde yer alan kuş türüdür (<https://tvk.csb.gov.tr/>)

Salda Gölü içinde bulunduğu Yeşilova İlçesinin Kalkolitik Döneme (M.Ö. 5000) kadar uzanan kalıntılara sahip Dereköy ve Gençali, Geç Roma ve Erken Bizans dönemlerine ait kalıntılara sahip Kayadibi Mahallesi, Türk-İslam dönemine ait olan ve 1207 yılına tarihlenen Harmanlı Camii'nin yer aldığı Harmanlı Köyü, Anadolu'nun Türkleşmesinde önemli rol oynayan Selçuklu Beylerinden olan Niyazi Bey'in yattığı Niyazi Baba Türbesi ve Veli Dede olarak da bilinen Onacak Türbesi ilçenin tarih ve kültür turizmi potansiyelini zenginleştiren noktalar arasında yer almaktadır (Temurçin vd., 2019: 43). İlçenin Macera Turizmi potansiyelini zenginleştiren temel unsur ise Salda Gölü'nün de içinde yer aldığı Salda Gölü Tabiat Parkı'dır. Tabiat Parkı sınırları içinde bisiklet gezileri, fotoğrafçılık, kampçılık, olta balıkçılığı, hiking ve kuş gözlemciliği macera tutkunlarının gerçekleştirebilecekleri macera aktiviteleri arasında yer almaktadır (<http://saldagolu.tabiat.gov.tr/>). Salda Gölü ve Salda Tabiat Parkını 2013 yılında 6.596, 2014 yılında 34.829, 2015 yılında 20.995, 2016 yılında 36.979, 2017 yılında 67.115, 2018 yılında 98.955 ve 2019 yılında 1.4 milyon kişi tarafından ziyaret edilmiştir (Temruçin vd.,2019: 45; www.trtturk.com.tr).

Salda gölünün rüzgâr sörfü potansiyelinin değerlendirilmesinde temel unsur olan rüzgâr bilgisine sahip olmak önem arz etmektedir. Tablo 4'te Salda Gölü'nün bulunduğu Yeşilova'nın son bir yıllık rüzgâr verileri aylık ve günlük olarak derlenmiştir. Tablo 4'e göre; 2019 Mayıs ayında rüzgâr hızı rüzgâr hızı en düşük 15 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 37 km/h 35 km/h; Haziran ayında rüzgâr hızı en düşük 13 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 48 km/h; Temmuz ayında rüzgâr hızı en düşük 16 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 58 km/h; Ağustos ayında rüzgâr hızı en düşük 16 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 37 km/h; Eylül ayında rüzgâr hızı en düşük 16 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 37 km/h; Ekim ayında rüzgâr hızı en düşük 15 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 54 km/h; Kasım ayında rüzgâr hızı düşük 11 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 37 km/h; Aralık ayında rüzgâr hızı en düşük 13 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 45 km/h; 2020 Ocak ayında rüzgâr hızı en düşük 9 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 41 km/h; Şubat ayında rüzgâr hızı en düşük 13 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 66 km/h; Mart ayında rüzgâr hızı en düşük 11 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 55 km/h; Nisan ayında rüzgâr hızı en düşük 13 km/h, rüzgâr hızı en yüksek 46 km/h olduğu görülmektedir Rüzgâr hızı ortalaması 2019 Mayıs ayında 23.6 km/h, Haziran ayında 27.1 km/h, Temmuz ayında 24.4 km/h, Ağustos ayında 26.4 km/h, Eylül ayında 24.5 km/h, Ekim ayında 22.6 km/h, Kasım ayında 20.4 km/h, Aralık ayında 23.2 km/h, 2020 Ocak ayında 26.3 km/h, Şubat ayında 26.0 km/h, Mart ayında 26.6 km/h ve Nisan ayında 24.0 km/h olmuştur.

Tablo 3: Yeşilova İlçesinde Son 1 Yıllık Sabit Şiddetteki Rüzgârın Azami Hızı (Km/h)

Gün	May.19 (Km/h)	Haz.19 (Km/h)	Tem.19 (Km/h)	Ağu.19(Km/h)	Eyl.19(Km/h)	Eki.19 (Km/h)	Kas.19 (Km/h)	Ara.19 (Km/h)	Oca.20 (Km/h)	Şub.20 (Km/h)	Mar.20 (Km/h)	Nis.20 (Km/h)
1	32	26	32	24	22	16	28	22	36	13	25	33
2	28	37	22	26	24	28	28	23	37	20	26	39
3	21	29	23	22	29	21	16	15	34	24	29	15
4	29	22	22	24	29	22	26	35	11	25	41	28
5	28	22	26	37	34	54	22	29	26	66	46	46
6	22	16	16	29	26	26	15	26	28	52	11	21
7	35	24	16	22	21	27	15	16	29	24	15	21
8	15	22	21	16	21	22	32	16	30	26	24	22
9	21	32	16	23	22	21	15	17	41	15	55	21
10	22	28	24	20	26	26	24	26	28	15	29	22
11	22	41	58	22	24	16	25	29	21	16	16	22
12	15	26	28	35	21	24	16	28	13	24	34	16
13	15	24	16	21	22	15	17	29	21	25	32	20
14	24	26	28	28	24	16	21	28	15	26	15	21
15	26	26	22	35	37	35	11	21	22	28	29	37
16	28	24	21	34	28	42	21	18	37	34	28	28
17	21	29	24	32	21	21	22	21	37	37	41	13
18	24	39	25	26	22	15	16	21	34	21	29	20
19	26	24	26	28	21	16	15	21	22	15	34	21
20	32	25	24	28	26	15	16	21	22	26	26	24
21	28	26	35	22	34	28	14	16	28	24	15	24
22	21	22	29	32	37	28	15	37	22	22	16	26
23	16	29	29	34	21	28	11	45	28	16	22	27
24	28	13	21	32	22	22	21	26	35	15	34	32
25	21	16	16	26	21	18	37	15	28	22	16	20
26	15	28	21	26	22	19	26	16	9	28	26	26
27	16	26	22	26	21	16	15	13	24	41	16	22
28	22	48	22	24	21	16	13	15	26	24	29	13
29	29	32	28	22	16	16	37	34	29	32	22	13
30	29	32	24	23	22	17	22	22	22	*	22	29
31	22	*	22	22	*	16	*	20	23	*	24	*
Ortalama Rüzgâr Hızı	23.6	27.1	24.4	26.4	24.5	22.6	20.4	23.2	26.3	26.0	26.6	24.0

Kaynak: <https://tr.freemeteo.com/> Web Sitesinin Verilerinden Yararlanılarak Oluşturulmuştur.

SONUÇ

Salda Gölü'nün bulunduğu Burdur İlinin Yeşilova İlçesinin son on iki ayın rüzgâr şartları, Bofor Skalası göz önüne alınarak değerlendirildiğinde; Salda Gölü'nün su temelli yumuşak macera aktivitelerinden birisi olan rüzgâr sörfü ile ilgili olarak hem yeni başlayan rüzgâr sörfçüleri için hem de oldukça deneyimli rüzgâr sörfçüleri için önemli potansiyele sahip olduğu söylenebilir. Yeşilova'nın Tablo 4'te yer alan rüzgâr koşullarından yola çıkılarak ay bazında Salda Gölü'nün rüzgâr sörfü potansiyeli ile ilgili şunlar söylenebilir:

Mayıs, Ağustos, Eylül, Kasım, Ocak: En düşük ve en yüksek rüzgâr hızı dikkate alındığında rüzgâr tanımı “Hafif Rüzgâr” ve “Sert Rüzgâr” arasında değişmektedir. Bu rüzgâr koşulları, rüzgâr sörfüne yeni başlayanlar, yeni başlayıp da uygun ebatlarda ekipman kullanmak suretiyle kendini geliştirmek isteyenler, suda kalkış, jibe dönüşü alıştırmaları yapmak isteyenler ve serbest stil rüzgâr sörfü yapmak isteyenler için uygun rüzgâr koşulları sunmaktadır.

Haziran, Nisan: En düşük ve en yüksek rüzgâr hızına göre rüzgâr tanımı “Tatlı Rüzgâr” ve “Kuvvetli Rüzgâr” arasında değişmektedir. “Sert Rüzgâr” tanımına kadar olan koşullar Mayıs, Ağustos, Eylül ve Kasım aylarındakine benzer biçimde rüzgâr sörfüne yeni başlayanlar, yeni başlayıp da uygun ebatlarda ekipman kullanmak suretiyle kendini geliştirmek isteyenler, suda kalkış, jibe dönüşü alıştırmaları yapmak isteyenler ve serbest stil rüzgâr sörfü yapmak isteyenler için uygun rüzgâr koşullarıdır. Ancak “Kuvvetli Rüzgâr” tanımında deneyimli sörfçülerin belirli hacimlerde tahtalar kullanmasını gerektiren koşullar ortaya çıkmaktadır. Deneyimli sörfçüler için en elverişli koşullardır.

Temmuz, Ekim, Mart: En yüksek ve en düşük rüzgâr hızına bağlı olarak rüzgâr tanımı “Tatlı Rüzgâr” ve “Fırtınamsı Rüzgâr” arasında değişmektedir. “Fırtınamsı Rüzgâr” koşulları tecrübeli sörfçüler için uygun koşullar sunmakla birlikte yelken donanımının 4.5 m²'den az olmasını gerektirmektedir.

Aralık, Şubat: En düşük ve en yüksek rüzgâr hızına bağlı olarak rüzgâr tanımı “Tatlı Rüzgâr” ile “Fırtına” arasında değişmektedir. “Fırtına” rüzgâr tanımının koşulları çok tecrübeli olan rüzgâr sörfçülerinin uygun ebatlarda yelken ve tahta seçimini gerektirmekle birlikte kontrollü bir biçimde rüzgâr sörfü yapabilmelerine imkân vermektedir.

Özetle Salda Gölü'nde rüzgâr sörfüne yeni başlayanlardan, rüzgâr sörfü konusunda oldukça deneyimli olanlara kadar her seviyeden rüzgâr sörfçüsüne hitap eden rüzgâr koşullarının var olduğu söylenebilir. Sahip olduğu potansiyel ile rüzgâr sörfü tutkunları için de cazibe merkezlerinden birisi olabilecek Salda Gölü'nün rüzgâr koşullarının yılın hemen hemen her ayında rüzgâr sörfü yapmaya elverişli olması, rüzgâr sörfünün Yeşilova'da tüm yıl gerçekleştirilebilecek aktiviteler arasında yer almasında etkili olacaktır.

KAYNAKÇA

- AKGÜL, E. K. Ç., Kavurmacı, H.F., Karaman, B., Erşen, D., Güngör, Y. (2017). Güncel Hidromanyezit Stromatolitleri ve Salda Gölü (10-14 Nisan2017), 70. Türkiye Jeoloji Kurultayı.
- ATKINS, E. (3 April 2019). BSA - TAP The Adventure Plan & Scouting Activities & Trip Ideas. <https://slideplayer.com/slide/17126743/>, Erişim Tarihi: 12.06.2020.
- BALCI, N. D., C. ve Kurt, M. A. (2018). Salda Gölünün Jeomikrobiyolojisi ve Güncel Stromatolit Oluşumunda Mikrobiyal Etkiler. *Yerbilimleri*, 39(1), 19-40.
- BENTLEY, T., Page, S. and Laird, I. (2001). Accidents in The New Zeland Adventure Tourism Industry. *Safety Science*, 38, 373-381.
- BUCKLEY, R. (2006). *Adventure Tourism*. Wallingford, UK: CABI Publishing.
- ÇETİNKAYA, G. (2014). Bir Macera Turizmi Etkinliği Olarak Kaya Tırmanış Sporları Ve Antalya-Geyikbayırı'nın Potansiyeli. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 19(31): 83-100.
- DOĞA KORUMA ve MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, (2020) Salda Gölü Tabiat Parkı: Aktiviteler. <http://saldagolu.tabiat.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 09.06.2020.
- DRUGHI, O. (8 July 2019). Chasing the Wind: The Best Windsurfing Spots in the World. <https://www.booksurfcamps.com/news/best-windsurfing-destinations>, Erişim Tarihi: 16.06.2020.
- EKOLOJİ BİRLİĞİ. (17 Kasım 2020). Salda Gölü. <https://ekolojibirliigi.org/saldagolu/#:~:text=Salda%20G%C3%B6l%C3%BC%202%20milyon%20y%C4%B1ll%C4%B1k,nin%20en%20derin%20g%C3%B6llerinden%20birdir>. Erişim Tarihi: 08.06.2020.
- FETHİYE SURF CENTER. (t.y.). Rüzgâr Sörfü. https://www.fethiyesurfcenter.com/kurslar_detay.aspx?q42=2, Erişim Tarihi: 16.06.2020.
- GELDEREN, O. V. (24 September 2015). The 47 Greatest Moments In Windsurfing History. <https://boards.co.uk/features/the-46-greatest-moments-in-windsurfing-history.html>, Erişim Tarihi: 12.06.2020.
- GÜNEY, E. (2004). *Türkiye Hidrografyası*. İstanbul: Çantay Kitabevi.
- HADDOCK C., Wisheard, P. (1993). *Managing Risk in Outdoor Activities*. New Zeland Mountain Safety Council.
- HART, P. (2015). *Windsurfing*. Marlborough, U.K: The Crowood Press Ltd.
- İZMİR KÜLTÜR ve TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ. (t.y.). Rüzgâr Sörfü. <https://izmir.ktb.gov.tr/TR-91849/ruzgar-sorfu.html>, Erişim Tarihi: 16.06.2020.
- KOZAK, M. A. ve Bahçe, S. (2009). *Özel İlgi Turizmi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ. (t.y.). Beaufort (Bofor) Rüzgâr Skalası. <https://www.mgm.gov.tr/FILES/genel/makale/beaufort.pdf>, Erişim Tarihi: 18.06.2020.
- MILLINGTON, K., Locke, T. and Locke, A. (2001). Occasional Studies: Adventure Travel. *Travel Tourism Analyst*, 4, 65-97.
- NATIONAL WEATHER SERVICE. (t.y.). Beaufort Wind Scale. <https://www.weather.gov/mfl/beaufort>, Erişim Tarihi: 18.06.2020.
- NTV. (3 Kasım 2020). Salda Gölü Mars Özelliği Taşıyor. <http://arsiv.ntv.com.tr/news/41780.asp?om=-12H>, Erişim Tarihi: 08.06.2020.
- ÖZKİPER, O. (2018). Kayıkanelere Uygun Popüler Su Sporlarından: Hobie Cat, Windsurf, Kitesurf. Boğaziçi Üniversitesi Denizcilik ve Yelken Kulübü.

- <http://sailing.test.boun.edu.tr/wp-content/uploads/Kay%C4%B1kxanelere-Uygun-Pop%C3%BCler-Su-Sporlar%C4%B1ndan-Hobie-Cat-Windsurf-Kitesurf-Ozan-%C3%96zkipcr.pdf>, Erişim Tarihi: 13.06.2020.
- PEGASUS. (t.y.). Rüzgâr Sörfü. <https://www.flypgs.com/ekstrem-sporlar/ruzgar-sorfu>, Erişim Tarihi: 16.06.2020.
- SWARBROOKE, J., Beard, C., Leckie, S. and Pomfret, G. (2003). Adventure Tourism: The New Frontier. USA: Elsevier Science Ltd.
- T.C. TARIM ve ORMAN BAKANLIđI 6. BÖLGE MÜDÜRLÜğÜ. (t.y.). Burdur İlinde Doğa Turizmi Master Planı 2013 – 2023. (http://burdur.ormansu.gov.tr/6bolge/Files/duyurular/burdur_ili_doga_turizmi_master_plani.pdf, Erişim Tarihi: 08.06.2020).
- TABIAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜğÜ. (14 Eylül 2018). <https://tvk.csb.gov.tr/salda-golu-dogal-sit-alani-haber-231661>, Erişim Tarihi: 09.06.2020
- TEMURÇİN, K., Atayer, Y. ve Tozkoparan, U. (2019). Salda Gölü Ve Çevresinin Turizm Potansiyeli Ve Yeşilova İlçesi'nin Sosyo-Ekonomik Yapısına Etkisi. SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 47(2), 40-63.
- THE ADVENTURE TRAVEL TRADE ASSOCIATION (ATTA) and World Tourism Organization (UNWTO). (2013). Global Report on Adventure Tourism. <https://www.adventuretravel.biz/research/unwto-global-report-on-adventure-tourism>, Erişim Tarihi: 11.06.2020.
- TRT TÜRK. (01 Ocak 2020). Salda Gölü'nü 2019'da 1 Milyon 400 Bin Kişi Ziyaret Etti. https://www.trtturk.com.tr/haber/turkiye/salda-golunu-2019da-1-milyon-400-bin-kisi-ziyaret-etti_9326, Erişim Tarihi: 09.06.2020
- VICTORIA STATE GOVERNMENT. (t.y.). Windsurfing - Preventing Injury. <https://www.betterhealth.vic.gov.au/health/healthyliving/windsurfing-preventing-injury>, Erişim Tarihi: 17.06.2020.
- WILKS, J. and Davis, R. (2003). International Tourists and Recreational Injuries. Plaintiff, (59), 8-14.
- www.freemeteo.com. (t.y.). Yeşilova - Aylık Hava Durumu Geçmiři. <https://tr.freemeteo.com/havadurumu/yesilova/history/monthly-history/?gid=296823&station=5427&month=6&year=2019&language=turkish&country=turkey>, Erişim Tarihi: 20.06.2020.
- YELKEN PAZARI. (t.y.). Windsurf Hakkında. <http://www.yelkenpazari.com/?p=401>, Erişim Tarihi: 13.06.2020.